

Financiranje malih i srednjih poduzeća (MSP)

Kriteriji i procedure alokacije za EIB-ov zajam (dalje u tekstu "MBIL") za MSP koji je odobren Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak (dalje u tekstu "Zajmoprimac" ili "HBOR") za financiranje malih i srednje velikih ulaganja koja su dalje definirana u Dijelu 2 (dalje u tekstu "Potprojekt" ili zajedno "Potprojekti") a koja poduzimaju samostalna mala i srednja poduzeća (dalje u tekstu "MSP-i" ili "Krajnji korisnici") u poljoprivredi, industriji i uslugama.

1. KRAJNJI KORISNICI, IZNOS I ROK, LOKACIJA I ISKLJUČENI SEKTORI

1.1. Krajnji korisnici

- Krajnji korisnici su mala i srednja poduzeća („MSP-i“) koji su definirani kao poduzeća s manje od 250 zaposlenika (na puno radno vrijeme) u vrijeme predodjenja prijedloga za alokaciju („Prijedlog za alokaciju“) EIB-u.
- Poduzeće je neki subjekt koji je uključen u gospodarsku aktivnost, bez obzira na njegov oblik; stoga se obiteljske tvrtke, partnerstva i udruženja koja su redovno uključena u gospodarsku aktivnost također mogu smatrati poduzećima.
- Poduzeće gubi svoj status MSP-a ukoliko jedno ili više javnih tijela posjeduje 25% ili više kapitala/glasačkih prava osim onih koja su navedena pod definicijom Autonomnih poduzeća u nastavku koja mogu posjedovati 25% ali ne više od 50%.
- Broj zaposlenika nekog poduzeća izračunava se na način da se uzmu u obzir (i) njegovi direktni zaposlenici i (ii) zaposlenici povezanih poduzeća u skladu s definicijama EK za Autonomna, Partnerska i Povezana poduzeća kako je sažeto navedeno u nastavku. Molimo obratite pažnju da su odnosi između poduzeća kroz fizičke osobe također uzeti u obzir ukoliko su poduzeća povezana (vidi 1.1.3. u nastavku) te su aktivna na istom tržištu ili na susjednim tržištima.
- Izračun broja zaposlenika nekog poduzeća usklađen je s izračunom kojim se koristi EK (definicija MSP-a koja je stupila na snagu 1/1/2005 i Preporuka Komisije 2003/361/EZ). Definicije i primjeri mogu se naći u publikaciji EC – DG Enterprise and Industry Publication „SME definition – User guide and model declaration“ – http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_en.pdf.

1.1.1. Autonomna poduzeća

- Neko poduzeće se smatra autonomnim ukoliko ne posjeduje 25% ili više kapitala/glasačkih prava (prema tome koji iznos je viši) u jednom ili više drugih poduzeća, a niti jedno poduzeće ne posjeduje 25% kapitala ili glasačkih prava (prema tome koji iznos je viši) u istome.

Iznimka: neko poduzeće se smatra autonomnim ukoliko sljedeći ulagači posjeduju do 50% kapitala/glasačkih prava i ne provodi dominantni utjecaj: javne investicijske korporacije, tvrtke rizičnog kapitala (venture capital) i poslovni anđeli, sveučilišta i neprofitni istraživački centri, institucionalni ulagači, uključujući fondove za regionalni razvoj, autonomne lokalne vlasti s godišnjim proračunom manjim od 10 milijuna EUR i manje od 5.000 stanovnika.

- Kod autonomnih poduzeća, broj zaposlenika je samo onaj od poduzeća.

1.1.2. Partnerska poduzeća

- Neko poduzeće se smatra partnerskim ukoliko posjeduje najmanje 25% ali ne više od 50% kapitala/glasačkih prava (prema tome koji iznos je viši) u jednom ili više drugih poduzeća i/ili drugo poduzeće posjeduje najmanje 25% ali ne više od 50% njegovog kapitala/glasačkih prava (prema tome koji iznos je viši).

- Kod partnerskih poduzeća, broj zaposlenih je zbroj broja zaposlenika samog poduzeća koji je uvećan za omjer broja zaposlenika svakog partnerskog poduzeća što odražava postotak udjela/glasačkih prava. Potrebno je dodati samo podatke neposredno uzvodnih i nizvodnih partnerskog(ih) poduzeća (koja su u neposrednom partnerskom odnosu).

1.1.3. **Povezana poduzeća**

- Dva poduzeća smatraju se povezanim ukoliko jedno kontrolira drugo, direktno ili indirektno, putem kapitala/glasačkih prava ili putem mogućnosti provođenja dominantnog utjecaja putem ugovora ili sporazuma. U većini država članica EU, od povezanih poduzeća se traži da pripremaju konsolidirane račune.
- Kod povezanih poduzeća, broj zaposlenika je zbroj broja zaposlenika samog poduzeća koji je uvećan za ukupan broj zaposlenika svakog povezanog poduzeća. Kod povezanih poduzeća, broj zaposlenika potrebno je dodati za sva poduzeća na svim razinama kroz čitav lanac uzvodno i nizvodno (podređena i nadređena poduzeća).

1.1.4. **Financijska holding poduzeća**

Financijska holding poduzeća čija jedina gospodarska aktivnost je vođenje i upravljanje portfelja udjela u temeljnom kapitalu i/ili ulaganjima u druga poduzeća, te leasing poduzeća povezana s jednim određenim proizvođačem nisu prihvatljiva za EIB-ovo financiranje.

1.1.5. **Prihvatljivost poduzeća koja u vlasništvu imaju građevinske objekte i zemljišta za postojeću komercijalnu djelatnost**

Potrebe za financiranjem pravnih subjekata koji su osnovani za posjedovanje nekretnina (zemljište i zgrade) koje će se koristiti (putem davanja u najam) za postojeću komercijalnu djelatnost, mogu biti prihvatljive ukoliko poduzeće za nekretnine i postojeća komercijalna djelatnost pripadaju istoj grupi, ukoliko je komercijalni subjekt jasno identificiran te u skladu s kriterijima prihvatljivosti koji su navedeni u ovom dokumentu. Primjenjuju se ograničenja u smislu kupnje zemljišta kako je navedeno u ovom dokumentu.

1.2. **Pravila za kombiniranje EIB-ovih alokacija s darovnicama EU**

Kada su potpore EU povezane s Potprojektom¹, iznos EIB-ove alokacije i potencijalnih potpora EU-a koje se koriste za financiranje ovog Potprojekta ne može niti u kojem trenutku premašiti 100% investicijskih troškova (definiranih kao ukupnih troškova Potprojekta).

1.3. **Iznos i rok prosljeđenih sredstava Krajnjim korisnicima**

- 1.3.1. Ukupni trošak svakog Potprojekta ne smije premašiti protuvrijednost iznosa 25 milijuna EUR.
- 1.3.2. Iznos EIB-ove alokacije („Alokacija“) može biti do 100% prosljeđenih sredstava koje je Zajmoprimac odobrio nekom Krajnjem korisniku, ali ne smije premašiti 12,5 milijuna EUR (ili protuvrijednost u drugoj valuti).
- 1.3.3. Rok prosljeđenih sredstava koje Zajmoprimac odobrava Krajnjim korisnicima treba biti najmanje 2 godine i ne smije premašiti vijek iskoristive uporabe i tehničkom vijeku financiranog Potprojekta².

¹ Pojam „Potprojekt“ definiran je u Članku 2.1.

² Ovo se ne primjenjuje za financiranje potreba Krajnjeg korisnika za obrtnim sredstvima.

1.4. Lokacija

Krajnji korisnici i Potprojekti mogu se nalaziti u bilo kojoj državi članici EU.

1.5. Isključeni sektori i aktivnosti

Krajnji korisnici koji djeluju u bilo kojem sektoru prihvatljivi su osim sljedećih aktivnosti:

- a) Aktivnosti koje imaju za cilj proizvodnju oružja i municije, naoružanja, vojne ili policijske opreme ili infrastrukture te opreme ili infrastrukture kojom se ograničavaju pojedinačna ljudska prava i slobode (npr. zatvori, centri za pritvor bilo koje vrste) ili krše ljudska prava;
- b) Aktivnosti koje imaju za cilj proizvodnju ili omogućavanje korištenja opreme za igre na sreću i slične opreme;
- c) Aktivnosti koje imaju za cilj proizvodnju, obradu ili specijaliziranu distribuciju duhana, te aktivnosti koje omogućavaju korištenje duhana (npr. „prostora za pušače“);
- d) Aktivnosti koje uključuju žive životinje u eksperimentalne i znanstvene svrhe ukoliko se ne može jamčiti usklađenost s "Konvencijom Vijeća Europe za zaštitu kičmenjaka koji se koriste u eksperimentalne i druge znanstvene svrhe";
- e) Aktivnosti koje dovode do utjecaja na okoliš koji nisu u značajnom opsegu ublaženi i/ili kompenzirani (vidi također odlomak 3. o usklađenosti s direktivama EU-a i nacionalnim zakonima o okolišu);
- f) Aktivnosti koje se smatraju etički ili moralno kontroverznima ili koji su zabranjeni prema nacionalnim zakonima, npr. istraživanje o kloniranju ljudi;
- g) Kupnja ugleda („goodwill“); kupnja nematerijalne imovine³ koja bi mogla dovesti do ili ojačati snažnu tržišnu poziciju Krajnjeg korisnika (tj. tržišni udjel više od 20% predmetnog tržišta); kupnja licenci ili prava za istraživanje mineralnih resursa;
- h) Aktivnosti koje predstavljaju isključivo poslovanje s nekretninama;
- i) Aktivnosti koje predstavljaju čiste financijske transakcije (poput kupnje dionica ili nekih drugih financijskih proizvoda);
- j) Bilo koji drugi sektori koji su identificirani kao neprihvatljivi sektori na listi NACE šifri.

2. CILJANA ULAGANJA

2.1. Općeniti okvir

EIB može podupirati financiranja svih ulaganja i izdataka nastalih u kontekstu razvoja malog i srednjeg poduzetništva putem prihvatljivih Potprojekata. Porezi na poduzetništvo poput poreza na dodanu vrijednost (PDV) prihvatljivi su samo ukoliko su nepovratni. Financiranje tarifa je isključeno.

Potprojekt je skup materijalnih i nematerijalnih ulaganja i izdataka koji se mogu identificirati u smislu lokacije, dizajna i koristi, a koji se provodi u razdoblju do tri godine.

MBIL se ne smije koristiti za financiranje isključivo financijskih aktivnosti ili izgradnje nekretnina, niti omogućiti Krajnjem korisniku osiguravanje financiranja za potrošnju. Financiranje kupnje (ili izgradnje ili renoviranja) nekretnine s ciljem prodaje ili davanja zgrade u najam nekoj trećoj strani (tj. nekome izvan određene grupe poduzeća) nije prihvatljivo za kreditiranje EIB-ovim

³ Primjeri takve nematerijalne imovine obuhvaćaju prava na proizvodnju ili distribuciju, kao što su za medije i usluge, dozvole za taksiste, proizvodne licence u farmaceutskoj industriji itd.

sredstvima. Financiranje kupnje imovine kod koje se ne radi o nekretnini (npr. građevinske opreme), u svrhu iznajmljivanja iste trećoj strani ipak je prihvatljiva.

2.2. Kategorije investicija

Ulaganja i izdaci koji bi se mogli razmatrati za financiranje kao dio Potprojekta uključuju:

- Kupnju, renoviranje ili proširenje materijalne imovine osim zemljišta⁴;
- Kupnju patenata i licenci kada su potrebne za tehničku provedbu Potprojekta;
- Ulaganje u nematerijalnu imovinu, npr.:
 - Troškovi razvoja, planiranja i financiranja tijekom faze izgradnje materijalne imovine;
 - Troškovi istraživanja i razvoja (naknade, troškovi razvoja i bruto plaće izravno u vezi s istraživanjem, razvojem i inovativnim komponentama djelatnosti);
 - Izgradnja distributivnih mreža na domaćem ili drugim tržištima unutar Europske unije (stjecanje imovine i/ili zaštitnog znaka, operativni troškovi i troškovi rada).
- Smjenu generacije (npr. umirovljenje prethodnog vlasnika) ili prenošenje zaposlenika društva radi omogućavanja nastavka poslovanja dotičnog društva. Međutim, opseg financiranja ograničen je na slučajeve kada su i kupac i subjekt koji se prodaje prihvatljiva poduzeća sukladno definiciji iz ovog Popratnog pisma, a ukupna potreba za financiranjem za poslovanje ne prelazi 5 milijuna EUR (bez vlastitih sredstava). Preuzimanje poduzeća u drugim kontekstima osim na način opisan u ovom poglavlju nije prihvatljivo za financiranje sredstvima EIB-a.
- Potrebe za srednjoročnim i dugoročnim obrtnim sredstvima kako je dalje navedeno u članku 2.3.

U skladu s dobrom bankarskom praksom, Zajmoprimac osigurava da Krajnji korisnik na odgovarajući način održava sva materijalna i nematerijalna ulaganja koja sačinjavaju Potprojekt.

2.3. Obrtna sredstva

Sredstva EIB-a mogu se koristiti za osiguravanje stabilne osnove obrtnih sredstava kako bi se Krajnjim korisnicima omogućilo financiranje obveza povezanih s njihovim ciklusom trgovanja, kao dio njihovih uobičajenih aktivnosti⁵. Zajmoprimac mora Krajnjem korisniku osigurati kredit s rokom od najmanje dvije godine za financiranje obrtnih sredstava, koji odražava potrebu dotičnog Krajnjeg korisnika za dugoročnim financiranjem. Svi ostali zahtjevi utvrđeni u ovom Popratnom pismu ostaju neizmijenjeni.

⁴ Financiranje kupnje zemljišta isključeno je osim u slučaju kada je tehnički neophodno za investiciju. Financiranje kupnje poljoprivrednog zemljišta u potpunosti je isključeno.

⁵ Financirane kategorije, između ostalog, mogu uključivati sredstva koja su potrebna za plaćanje sirovina i drugih sredstava proizvodnje, radne snage, zaliha i režijskih troškova, dopušteno prekoračenje po revolving načelu, sredstva za financiranje potraživanja od kupaca i trgovinskih potraživanja za nepotrošačka dobra. Korištenje linije za obrtna sredstva može se kretati prema naviše i naniže tijekom njezinog minimalnog roka od 2 godine.

3. USKLAĐENOST S PROPISIMA EU I NACIONALNIM ZAKONIMA

U skladu s Ugovorom o financiranju, Zajmoprimac s Krajnjim korisnikom utvrđuje da Potprojekti koji se provode sredstvima EIB-a trebaju biti u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a i nacionalnim zakonodavstvom koje se primjenjuje. To se poglavito odnosi na Potprojekte na području zaštite okoliša i sektora reguliranih politikom EU-a.

EIB od Zajmoprimca također zahtijeva da uzme na znanje EIB-ovu Izjavu o zaštiti okoliša i društvenim načelima i standardima⁶.

Kada je to primjenjivo, Potprojekte je moguće financirati samo ako su ispunjeni važeći nacionalni i EU propisi u pogledu nabave radova, roba i usluga⁷. Zajmoprimac s Krajnjim korisnikom utvrđuje da Krajnji korisnik potvrđuje da su investicije koje financira EIB u skladu s direktivama Europske unije kao i nacionalnim zakonima o nabavi, kada je to primjenjivo.

⁶ <http://www.eib.org/about/publications/environmental-and-social-principles-and-standards.htm>

⁷ Daljnje informacije o zahtjevima EU-a vezano za natječajne postupke:
<http://www.eib.org/publications/thematic/publications.asp?publ=44>